

Лидуш Хабиб Шаърен

Чаъм Кунат Бозйч; Хушом Гулям

Душанбе -Таҷикистон

Ноябри 10 , 2019

Wуз бошарум

Wуз бошарум: дашрā-та йодд гулзор му макън сүд
Wуз бошарум: боғе умеб-та мāш Бадахшун сүд.

Wуз бошарум: аз осмён-та нахтизд йё ситорā,
Wуз бошарум: рухнойита йам маш бийабун сүд.

Wуз йилāв одамен шинум шефанд нист фарқ аз айвүн
Wуз бошарум дашра-та йодд: айвүн-та инсүн сүд.

Ху гаргинухā ца чисāм шинāм азор ғажде,
Wуз бошарум: дашра-та йодд кофир мусулмун сүд.

Мурдē му боб лўд: о нибос, форсē ҳой, йодд-та дашрā
Мāш ракушойат рāнамо йё waxta Қурүн сүд.

Йаст ҳумне тийāм

Одамен йакдигар фāмам – йаст ҳумне тийāм,
Пē йакдигаранд ху ҷāмам – йаст ҳумне тийāм.
Чисет йам сол царāнг науҷад, насатāм хабар,
Урмат йакдигар кāм-кāмам – йаст ҳумне тийāм.
Одам гурм аз ширинийё зиндагё напист,
Амо зиндагё абадё пё одам нарист.

Мўмкин солга мё waxt чисāм: ййw йаст ййw нист,
Тамард-та фикрё аз сāмам: йаст ҳумне тийāм.
Руз-āт, мо-āт сол чисāм wād лап бесамар,
Пис йакдигара9 тијен-āт, ден бāр йакдигар.
Ҳумне кāфāн мāш питāнā-йат нистам хабар
Фикрё сухат фикре ғāмам, йаст ҳумне тийāм.
Wуз ху Бадахшун мардумард хойи ҳум мам сол:
Вид бар гузаштā солен байдё wē awol,
Лāкё тифоқё мāшанд вид ба чойё ҹанчол,
Вет йакдигарард рāмам, йаст ҳумне тийāм.

Ай мардум, wой мардум!

Ййw my(ту) башāнд лўвд, ййw нодаркор,
Ай мардум, wой мардум!
Йê гâп кинен сад пйд такрор,
Ай мардум, wой мардум!

Арчойанден йакчо дê ност
Аз гâпанд педо сўд гâп,
На йакбор weф gâп сўд тайор,
Ай мардум, wой мардум!

Зиндагê мунд-âт, қисмат мунд,
Дигайенанд пê му чир?
Йо wуз маst вйм, йо wуз ухйор,
Ай мардум, wой мардум!

Ху йах қатê пўнд цатийê
Фукаф чисен-âт шâнден,
Ғебат судч мардумард хумор,
Ай мардум, wой мардум!

Ало фолбîн, weб фол!

Ало фолбîн, weб фол!
Лâкидê мам сол
Мардум хойихён сен ичро:
Кўдакен ғулâ сен,
Йошен сад солâ сен,
Ат ошиқен лâкê сен йакчо.
Йафчум тар ту хез, о фолбîн,
Хойихъ кинум weб ту йе фол.
Йам зиндагê судч софаф қйн,
Фол weб, царâнг-та сўд йам сол?

Хубаф чиc царâнг тойд йам сол,
Мурд нимойд тулу науҷйд меф.

Йам сол наүчāд арāнг шамол,
Дē чат мунд пē ту фол умēд.
Wуз хойихұм бāдē мам рūз:
Лапдē сўд мāшанд мāш улфат,
Fулā сўд зуликард дилсūз,
Зулик сўд fулā кихт урмат.
Ало фолбīн, wед фол!
Лāкиде мам сол
Фукағ фирāпен пе ху марод:
Fāцен йор дē чор сен,
фукағ зирйотдор сен,
Нāнен мāшинен дардē зирйот.

Во зимистұн, во Харағ

Во зимистұн, во Харағ. Xāбатā маst вом wуз.
Во х̄итерzen во ту дарго Во pē ту дарогом wуз.
Ат Харағард нист йē бандā Fайрē бесойиb каден,
Wохұмат, сенум хуят, Wев каден амром wуз.

Най wузум ошиқ нист, маst cām awас мунд тар каҳой.
Мастиyандум зимц тар зимц, wед тар wед, хой pē хой.
Го ичойанд гýр cāмат, го та týм тар йига чой,
Бұм чиноw мeдин pē чýдат, xāб dē сут арчом wуз.

Wуз Лидушард лўм: тут нист ошиқен dāрбанд касал!
Wуз Лидушард лўм: мāзин ту хубағ ху бē ачал!
Wуз Лидушард лўм: гýр са, гýр са waxt йастē fал.
Гандā ошиқ, калта саглаг, fула бепарвом wуз.

Wād му башāнд соленен тойд

Ê Бадахшүн, ту дарйо дастӯр,
Wād му башāнд соленен тойд.
Тулу йē беканор дāхтандӣр
Бесамар wād шамоленен тойд.

Файрê аз ошикê-йат мастê
Ачгайум вуз нафамт дунйо ғам.
Аз пайê web Хуунүн санамен
Ар тараф му хайоленен тойд.

Аз муйен сат чудо му армӯнен,
Шич му дил wād ачаð навзӯнен,
Тулу йē дāхтанд бе чупӯн
Ар тараф wād моленен тойд.

Цӯнд нафар амрогоñам вад,
Йакдигар ҷāт дар армӯнам вад,
Гӯрум сут ху пāлийардум чӯхт
Цӯнд нафар андушоленен тойд.

Ê mārg, gīr caw!

Ê mārg, gīr caw! Му шêр нотамӯм ғал.
Алвойê умрият ту хубаð wīnt йу хӯм ғал.
Ê mārg, gīr caw! Му диланд дӯсикаð awac
Ат нобирêxt редҷ шароб ар му чӯм ғал.

Ê mārg, gīr caw! Ку кīн дӯсга rām нур,
Мунден йӯданд му рафикун ҷāм нур.
Mākin ту аз māsh базманд йīw kām нур
Мунд ар му боғê санат дӯс-дӯс айӯм ғал.

Ê mārg, gīr caw! Тайорум начӯд ху соз,
То охирец мунд на-нахтӯйҷ му owoz,
Йам waxtê базм, waқte рақосê, waқte ноз
Мунд нонишезд редҷ му мидӯст йам зиғӯм ғал.

Шоир

Шоир ца вид йу бойад ху қалам зêзд,
Ху халқанд wê dârbat wê алам зêзд.
Бâd рûê рост êчод кихт ху созанд,
Шоир бойад рост пүнд-тир қадам зêзд.

Най, мурд шânата шараф бакор нист,
Мурд чапак аз ар тараф бакор нист.
Wуз рақағ шафтоле-та лўм ар йак ху созанд,
Мурд дирӯғат шаф-шаф бакор нист.

Най, wуз зўр надам мунд китоб сўд,
Wуз зўр надам му шêр чоп сўд.
Wуз ростиум êчод ху созанд,
Wуз ҷун дâm лâk савоб сўд.

Лâкин шинум, лâкин шинум қйнê,
Лâкин кинен, лâк кинен бадбйнê.
Wуз-та бар дирӯғ накинум тâриф
На тракторат на пахтачйнê.

Дâхтанд дарахт йê хушкê холê
Wузум дâхтанд дарахт йê хушкê холê
Нафамум чайê нêдч мунд му ниолê?
Танâ поват, шийêш қоқат, на бârâ,
Фақат қисмат қатê мунд му малолê.

На ййw йедак му тêз та тêз хурд кихт,
На ййw дйд ар кицор му үêз хурд кихт,
На парандâ мутê нйғт рêз хурд кихт
На ху талхê фамум на ху алолê.

Нафамум wуз ху йатоват ху тйдо,
Нафамум wуз ху йастоват ху мйдо,
Нафамум манийê зиндагê чйдо
Дêчатум ухпарешўнат хайолê.

Агар йакборê мис ухйорум нист,
Амо мастиндê бадкирдорум нист,
Йигûн чурт ðâm йичирд даркорум нист.
Дêдастур қисматат, дêrângte толê.

Соқичүн

Соқичүн, ку ва шароб, ту мурд бûnâ mäk.
Мот туйäm вирод хайол му бегûnâ mäk.
Wâd йошен pê Xaraf хурд шабнишînê кинен
Wuz насäm, му ноумед аз майхûna mäk.

Wuz-ta ar go çasâwum tar wê шабнишînê,
Соз лûвд му римийен ху кинен му бадбинê,
Дêçât насäm о соқï, ку лап kê дам чïnê,
Мунд му чурт werûn, ту më соф werûnâ mäk.

Wuz тар шабнишînê câwum wâd шабнишишînen
Тар му йатошен хушат, чïng wâd хучайnen.
Тулу weфандум талоq wuz дôbç weф ризйnen.
О Лидуш, ту парвоê мам замûна mäk.

Чил сол

Wузум вихîz тар ху маорат навирûдху.
Бâd аз ху маорат йê роат навирûдху.
Роат ме дунйо-тê йê соат навирûдху,
Дүнчât малол аз ху хайолат më ху олум.

Мундê му маорат му чûд йор pê бало ху,
Аз дастê шаробê му чуд ғаркê гуноху,
Бâdê му шароб зиндагийанд чуд му фаноху.
Чизард? Wuz айрûn хубаð аз ху саюлум.

Wузум гумûn чûд йам умрê дарозху,
Бâдум на ху дûнд чûд сироқат, на ху созху,

Арчондиен лўд – зиностум ху авозху
Шич аз йичийа⁹ най хуба⁹ аз ху малолум.

Шич-та сафар вуз муқобилê шамолум,
Чил сол бакор мурд йчой пур та ху солум,
Бад-та азаманд вуз ху чил ар ху чуволум,
Мурд зеб надед пастê, вуз шоирê болум

Нодир Шанбезодайард

Ику боғат, ика дарахт, амо тут дўндинд юаманд нист
Ику чақ-чақат ику баҳт, амо тут дўндинд юаманд нист
Икә ригўват, икә ҳац, ику чид, ику дарго.
Икә рӯзат ику waxt, амо тут дўндинд юаманд нист.

Тут ййва⁹ вуд йакум борат нивишт хуҷунунê лугат,
Тут ййва⁹ вуд ху дашрайандат ца чўд ху зив урмат,
Амо ар говат ҳар ас кә фириптен пê ту шёрен
Дичатен ту чу айборат ту корен зиност ғалат.

Йакборе⁶ ар ту боғ сামат, чисум тут дўндинд юаманд нист,
Фука⁹ дасторхўн-тê ҷамат чисум тут дўндинд юаманд нист
Йўндине чинийен сенам, чисум йе чине холе
Йе одам дўндинд юаманд қамат, чисум тут дўндинд юаманд нист.

Офиз ёчодийот-тига ноз кихт мардуми Шероз,
Шанбезода шерен-тига помереен кинен ноз.
Артам-та web ца ҳойд лўвд-та мев чиношен нанивишч
На Турсунзода аз Иссор, на Мўминшо аз Дарваз.

Паркард нафорт аз хेहъ wêxto^w, амо тут дўндинд юаманд нист
Булбулард нафорт ришихъто^w, амо тут дўндинд юаманд нист
Арчайе хуҷунунê соз жайвч йа⁹чен фука⁹ тар ту боғ,
Фука⁹ам йа⁹ч ту нифихъто^w, амо тут дўндинд юаманд нист.

Ахмад Зохирард

Ай булбулê awfûn, барваҳтат тӯйд,
Хушбаҳтат вуд, хушбаҳтат тӯйд.
Тут оламе санатанд вуд шоё калўн,
Амо афсус, тез аз таҳтат тӯйд.

Тут тӯйд ху шич садойе найат чанг нист,
Тут тӯйд ху шич awfûнанд оанг нист,
Шич web дигаен нифӯум нист аз web мêр,
Дунҷат тундат web оанг йакранг нист.

Шич йўндё садо булбуланд педо сўд,
Даррав-та йўхк we гуланд педо сўд.
Шич муҳлисе awfûн-та нўдат лўвд ног,
Йакбор-га Зоир Кобуланд педо сўд.

Мунак Одилбековард

Дарйо-та тайзд, дарйо-та рист,
Одам-та тайзд, дунйо-та рист.
Бо хойихё Машло-та тайзд
Бо қудрате Машло-та рист.

Арчай-та ху нашбат-тё тайзд,
Арчай-та ху қисмат-тё тайзд.
Тут тӯйд, аммо маш қате
Ту нўмата арво-та рист.

Арче табобат ту ца чўд,
Арчайё урмат ту ца чўд,
Веванд-та фук waxt web диланд
Ту чақ-чақат нисто-та рист.

Хүмнэ-та wам дунйо шинāм,
Мумкин арам-та во шинāм,
Мумкин йам мāш дустē
Йакбор бедху во-та рист.

Мүнак, пē мāш озор мāк.
Мүнак, ту мāш айбдор мāк.
Йам-ту гитāра ту чино
Фук waхт маш амро-та рист.

Зиндагē аз naw

Зиндагē аз naw ца сўд сāр,
Туйум чаўнард хикуүчат,
Судчатум фукчо қаландāр
Тўнецум ту навируүчат.

Зиндагē аз nāw ца сўд сāр,
Турд қасам хам, ту кē бowāр:
Ғайрē ту тар дига fāцен
Аргизум awāс начуүчат.

Зиндагē аз nāw ца сўд сāр,
Оスマн наздик йо dāр?
Турдум wуз аз осимўнтир
Ду-арāй хитерз вуүчат.

Зорийум чуүчат пē Mashlo,
Чуүчатē ту мурде педо,
Тучатум wуз остўнтир
Ху дилат ху чўн рибуүчат.

О Лидуш, дилгīрат сўт,
Wой афсūс пйрат сўт,
Тар дубора зиндагўнē
Kē awāс тўнец намуүчат.

Гулê Хуұнұн

Ê гулê Хуұнұн, тар кāйат pawұн?
Зебê Бадахшұн, тар кāйат pawұн?
Аз Харағ нист бîдê чой дунйойанд,
Wуз хубағ айрұн тар кāйат pawұн?

Āдāм чұд мот туйāм йакдīгарад,
Mâkê āд wерұн, тар кāйат pawұн?
Сут му зордтê ғалчатā аз абрê ғам,
Лап му дил осмұн, тар кāйат pawұн?

Аз ту тидow абрийенен қāм сат,
Шичта бед борұн, тар кāйат pawұн?
Тут читйд вад гуюо wуз māсāм хабар,
Чйзат саргарддұн, тар кāйат pawұн?

Чай йу хушбахт? Тар чê хезат ту чê тид?,
Четийат мемұн, тар кāйат pawұн?
Йат Лидұш аз ту пиро, нист айбê wê,
Ишкê бод фармұн, тар кāйат pawұн?

Гул ар гулзор

На туйат покдұман, на wуз гул ар гулзорум.
На ту озор пê му кин, на wуз пê ту озорум.

Wуз боғбұн тар ййw, тут савзā тар йига боғ,
На туйат даркор мурд, на wуз турд даркорум.

Маш ишқанд чай айбдор вуд, ачағ нист мâлум,
На ту айбдор му кê, на wузта ту айбдорум.

Mâsh байнард чайз вуд бар наүчйдчин салашот,
Фамтат му мânê йо вога турд такрорум?

Жйwчдоум жйwч ту, аммо туйат зирйотдор,
Нист хойихъ ачга мунд, wуз вога ту бечорум.

Бахт парандā

Бахт парандā, ку риwāз Ичо са лўнā кē.

Сароê ишқандир сав Йê кунчи хўнā кē.

Сароê ишқандир гулен Азор рақам рўй дêц
Ту weв дарӯнанд интихоб Ик we йêдўна кē.

Бахт парандā ку риwāз Wаманд wам чойдод фāм
Лâке wам чой мāбинêсāм Йичīз нихўна кē.

Йā-та бāд мумкин пехът ту Лидуш ғал бирêздо най?
Диндê нафāм чīз лўвê Ичīз ку бўнā кē.

Уз осмўн вīм

Жīwчум ту мёст вийат, уз осмўн вīм,

Жīwчум ту савzā вê, уз борӯн вīм.

Йо йакбор хубаϑ ту йа мутê мемўн,

Йо йакбор му лâк уз ту мемўн вīм.

Хâб-та ту фикранд уз êчод ху созум

Меϑ сўд Xарағард-та ту дâмте жозум,

На дигарга йошен чино та нозум,

Йо форт турд аз ху жīwчдо хêmўн вīм?

Лўм лâк ба дилфурчайаϑ нахтīзд му нафас

Му мурғê дил озод сўд аз қафас.

Пйрум судчат тар ошиқê мунд awas,

Жīwчум ту дил вīйат уз ту армўн вīм.

Уз ис кинум пйриê му чууч зер,

Амо му дил ху нолан накихт хер.

Уз лўм дер сутата йу лўвд насудч дер,

Дêчатум маҷбуридê ичрўн вīм.

Абрê аз осмûн

Абрê аз осмûн нафâмум тар кâ сут,
Хîр аз кûйанд ар замйн дараш калâ сут.

Бâр-Хараф хидорч хезандум нûсч wêдgâлte
Шêр дараш êчодчидум остâ-остâ сут.

Wâd савхоз каҳоен wам зимцандîр хўчен,
Хўчгâр ар зимц дарун йîw аз йîw фанâ сут.

Чўхтум weф дарûнанд йîw лап хаҳ xушрой,
Йўндиyум wйнт wамат, му дил дараш нолâ сут.

Йўндиyум қйвд wамат, йâ шйнтê бодê қақарâ
Нâла дê дароз чйс, намûдатâ ғулâ сут.
ў Лидуш, бедаракадат тўйд, йâ вад розй,
Йойе йâ зâрâ начûд, йойат ту xарманда сут.

О сорибўн

Мидўнд соленандум вуд орўм,
Мидўндум ишқард начûд бовар.
Нурум xубманд wам wйнт сутум ичрўн.
Хурдағум йакбора сут қаландар

О сорибўн, ку мâкê тез-тез гîр!
Ку тездê му йос тар wам дарбор.
Ку мâпехъц му, тунд пê му чйр?
Wузум маҷбўр wам wйнтow йакбор.

Има бу рўзум арâнг Мачнўн:
Wуз орўмат, му дил орўм наниғт.
Хофцум-та ху йосум ху тарайўн,
Амо xубм аз му цеменанд рициғт.

Аз Бâрхарағандум тўйд пийобâ.
Аз Бâрхарағум туйд wам xикйдо.
Ар Темум фирйптиху мотат мофâ

Мурд даркор ғалағ тīдо ху тīдо.

Йā ху даргойард

Йā ху даргойард лīл тар хīр кихт.
Кāндта woхард weбд, kāнд тар жīр кихт.

Wуз шинум wам, қīwумат мардумта лūвд:
Чис дē бешин, чис ту дē, йид чīр кихт.

Мурдта лūвен bāс кин, йā чордор,
Йīw му пүнд анчīвд, йīw му гīр кихт.

Кāйē йā рōз тīзд wам чор аз Xарағ,
Ногē wам чор ғасп ас Помīр кихт.

Xāб дигайен хофценат узум агā,
Му хайол хурдағта wам тасwīр кихт.

Ой Лидōш, mādād ол wам, mākē bāс,
Йаст Худой йакчо тама тақdīр кихт.

*****

Дэ ма:ш Мулкет ца парЛод, баас навудна.

Ху қарзандет wэ мис Лод, баас навудна.

На Лаъл редат, на Йоқутат, на Лочвар,

Сэтат жирет фукағ йод, баас навудна.

Ғалең лūвет:"Чизам Даshлатард чу€ч?",

Дэ Даshлатам чу булод, баас навудна.

Ку Шириншойэ цүнд чүнбозийен чу:d,

Wатанэ чу:d Йу бунйод, баас навудна.

Ца лūден дисга миллат, "Точик"-о нист,

Дэ халқэ чу:д Йу озод, баас навудна.
Душанбэ Мирэ хъар Худоназар там,
Ца чудэ хъар мис обод, баас навудна.
Қаторак нұмхел сафум пә қоғаз,
Фукарден дакчу сағод, баас навудна.
Дэ олимат, дэ молимат табиб фук,
Ху касбтирен вад устод, баас навудна.
Фуken хъэйдат, фуken чууд бегамағ кор,
Ваден бахтандэ дилшод, баас навудна.
Ачабет ар Watan носойахъэ вууд,
Фана йошенен мод, баас навудна.
Наред бечора халқардо илоч ху,
Фукағ аз мулк Δар Δод, баас навудна.
А Мушк дус ғал қарор нусчат, нэгүхъчху,
Фанайен чууд дэ эчод, баас навудна.